

Χορός εκατομμυρίων με επίκεντρο το Δ' ΚΠΣ

**ΤΙ ΚΡΥΒΕΤΑΙ
ΠΙΣΩ ΑΠΟ
ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ
ΤΩΝ ΣΕΙΣΜΟΛΟΓΩΝ**

Πάνω από 200 εκατ.
ευρώ η «πίτα» της
επιστημονικής έρευνας

Της Βάλιας Μπαζού

Η πιο διαχρονική, προβλέψιμη και για τους περισσότερους βαρετή κόντρα είναι εκείνη που πυροδοτούν οι «συνήθεις ύποπτοι» επιστήμονες μετά από κάθε ισχυρό σεισμό. Στα τηλεοπτικά «παράθυρα», στα ερτζιανά αλλά και στα «σαλόνια» των εφημερίδων τα πρόσωπα των «μονομάχων» είναι γνωστά, οι ομάδες ευδιάκριτες και οι επιδιώξεις κοινό μυστικό... Η διάθεση των κονδυλίων και το μοίρασμα της τράπουλας στα ερευνητικά ινστιτούτα και τις πανεπιστημιακές έδρες... Χαρακτηριστικό είναι το σχόλιο σεισμολόγου, μετριοπαθούς και χαμηλών τόνων, μετά την «παρέλαση» των τελευταίων ημερών... Αυτό δεν είναι επιστημονική κόντρα, αυτό είναι... «one million dollars show».

Στα ελληνικά η φράση μεταφράζεται ως Δ' ΚΠΣ και σε αριθμούς ως 250 εκατομμύρια ευρώ, ποσό που προορίζεται για την έρευνα, την τεχνολογία και την καινοτομία από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα 2007-2013.

Η Γενική Γραμματεία Ερευνας και Τεχνολογίας «τρέχει» επίσης 80 ερευνητικά προγράμματα, ύψους, περίπου, 20 εκατομμυρίων ευρώ. Τα περισσότερα έργα υλοποιούνται από το Αστεροσκοπείο (3.222.924 ευρώ) και ακολουθούν το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (2.806.126), το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών (1.561.702) και το Πανεπιστήμιο Πατρών (1.257.605).

Το ύψος των χρηματοδοτήσεων, οι διαδικασίες αλλά και τα ευτράπελα που έχουν συμβεί στο παρελθόν έχουν προσδώσει στοιχεία φιλμ νουάρ στην τακτική των επιστημόνων. Όπως οι ίδιοι λένε οι συναντήσεις των ερευνητών είναι μυστικές, κανείς δεν μιλά με το συνάδελφο - επιστήμονα του διπλανού γραφείου και όποιος γνωρίζει κάτι παραπάνω οφείλει να

συμμορφώνεται με το νόμο της σιωπής. Ανθρωποι που ξέρουν πρόσωπα και πράγματα λένε, πάντως, ότι είναι άδικο αλλά και εύκολο να ρίχνει κανείς το ανάθεμα στους ερευνητές. Αλλωστε ο ίδιος ο νόμος τους κλείνει το μάτι, καθώς οι «τριτοκοσμικοί» μισθοί τους μπορούν να υπερδιπλασιαστούν με τη συμμετοχή σε κάποιο πρόγραμμα.

Ο «πόλεμος», εκτός από τη «μάχη» των χρηματοδοτήσεων, περιλαμβάνει και τη «μάχη» χαρακωμάτων για τις «καρέκλες». Στην κορυφή της κόντρας είναι η θέση του διευθυντή του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου, αλλά και οι πανεπιστημιακοί τίτλοι. Κόντρα που βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη τους τελευταίους μήνες και που έχει οδηγήσει ακόμα και σε ανατροπή των ισορροπιών στις αυστηρά έως σήμερα οριοθετημένες ομάδες των σεισμολόγων.

Ενδεικτική της κατάστασης ήταν μια δήλωση που έκανε πριν από λίγες ημέρες ο σεισμολόγος Γεράσιμος Παπαδόπουλος, ο οποίος προανήγγειλε στο τέλος του μήνα αποκαλύψεις «για το ποια πολιτικά πρόσωπα και με ποιους τρόπους προωθούν επιστήμονες». Η δήλωσή του προκάλεσε σούσουρο στους διαδρόμους του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου, αφού ο Γεράσιμος Παπαδόπουλος διεκδικεί μαζί με το νυν διευθυντή Γιώργο Σταυρακάκη, τον καθηγητή Σεισμολογίας Κώστα Μακρόπουλο και πρόεδρο του ΟΑΣΠ καθώς και το σεισμολόγο Γιώργο Δρακάτο την «καρέκλα» του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου. Ο κ. Παπαδόπουλος έχει θέσει επίσης υποψηφιότητα και για αναπληρωτής καθηγητής β' βαθμίδας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και αρκετοί στις κατ'ιδίαν συνομιλίες τους συνδέουν τις δηλώσεις του με τις δύο κρίσιμες εκλογές.

Οι «φυλές» των σεισμολόγων

Οι ομάδες των επιστημόνων που κονταροχτυπιούνται είναι τέσσερις, ενώ στο προσκήνιο βρίσκεται πλέον και μία ακόμα κατηγορία που δεν λειτουργεί, όμως, ως ομάδα. Η ομάδα των «θεσμικών» είναι εκείνη που κινείται στους κόλπους του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου της Αθήνας. Σε αυτήν συγκαταλέγονται ο Γιώργος Σταυρακάκης, ο Γεράσιμος Παπαδόπουλος, ο Γιώργος Δρακάτος και οι λεγόμενοι «λοχαγοί», ερευνητές που αποτελούν και τη ραχοκοκαλιά του Ινστιτούτου. Η ομάδα δεν είναι, πλέον, συμπαγής, αφού Σταυρακάκης και Παπαδόπουλος διεκδικούν την «καρέκλα» του Γεωδυναμικού. Η γραμμή

Με αντιπαραθέσεις σεισμολόγων... πολλών ρίχτερ συνοδεύεται κάθε σεισμική δόνηση. ΕΤ/ΜΑΡΙΟΣ ΛΩΛΟΣ

» ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ

■ **Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ** και Τεχνολογίας «τρέχει» επίσης 80 ερευνητικά προγράμματα, ύψους, περίπου, 20 εκατομμυρίων ευρώ.

■ **Ο ΣΕΙΣΜΟΛΟΓΟΣ** Γ. Παπαδόπουλος προανήγγειλε αποκαλύψεις «για το ποια πολιτικά πρόσωπα και με ποιους τρόπους προωθούν επιστήμονες».

τους είναι, πάντως, κοινή όταν μετά από κάθε μεγάλο σεισμό αρχίζει η προγνωσιολογία. Στην ομάδα των «θεσμικών» συμπεριλαμβάνεται και ο καθηγητής Σεισμολογίας Κώστας Μακρόπουλος.

Η ομάδα των «Θεσσαλονικέων» έχει ως αιχμή το λεγόμενο «πρύτανη» των σεισμολόγων, Βασίλη Παπαζάχο. Ο ομότιμος καθηγητής έχει κοντά του τον Μανώλη Σκορδίλη αλλά και το γιο του Κώστα Παπαζάχο. Η ομάδα ΒΑΝ έχει αλλάξει σύνθεση. Οι Καίσαρας Αλεξόπουλος και Κωνσταντίνος Νομικός έχουν αποχωρήσει εδώ και πολλά χρόνια. Η ομάδα του καθηγητή Παναγιώτη Βαρώτσου συγκροτείται, πλέον, από τους πανεπιστημιακούς Ν. Σαρλή, Ε. Σκορδά και Χ. Τανάκα,

ενώ τη δεκαετία του '90 ενεργό δράση είχε και ο καθηγητής Κωνσταντίνος Ευταξίας. Η ομάδα αυτή θεωρείται η πιο συμπαγής και κλειστή. Ρόλο άτυπο εκπροσώπου έχει αναλάβει λόγω της στενής του φιλίας με τον Παναγιώτη Βαρώτσο ο καθηγητής Σεισμολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών Ακης Τσελέντης. Δορυφόρος της ομάδας ΒΑΝ θεωρείται και ο σεισμολόγος Γεράσιμος Χουλιάρης του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου.

Η ομάδα των «Πατριτών» έχει στην κορυφή της τον Ακη Τσελέντη, ο οποίος επιστημονικά ακολουθεί αυτόνομη πορεία, αν και είναι από τους λεγόμενους «φιλοΒΑΝικούς».

Η κατηγορία των «νέων» δεν αποτελεί ομάδα. Πρόκειται για τους πα-

νεπιστημιακούς Παναγιώτη Παπαδημητρίου, Ευάγγελο Λάγιο, Ευθύμιο Λέκκα και Κώστα Συνολάκη. Οι δύο πρώτοι δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρόγνωσης και εσχάτως μπήκαν στο στόχαστρο των λεγόμενων «θεσμικών». Αποφεύγουν τα φώτα της δημοσιότητας, ενώ οι εργασίες τους προωθήθηκαν στον Τύπο από άλλους συναδέλφους τους, γεγονός που υποχρέωσε τον κ. Λάγιο να κάνει δηλώσεις για πρώτη φορά στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Ο Κώστας Συνολάκης, καθηγητής Φυσικών Καταστροφών του Πολυτεχνείου Κρήτης, ακολουθεί αυτόνομη πορεία και δεν έχει εμπλακεί στην κόντρα «θεσμικών» - «βαρωτικών». Σε πρόσφατο άρθρο του, πάντως, επεσήμανε: «...Και λίγη αξιοκρατία στη διάθεση των δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ για έρευνα σε σεισμούς και προστασία δεν θα μας βλάψει. Ίσως τότε καταφέρουμε να μαθαίνουμε από επίσημα και υπεύθυνα χείλη αξιόπιστες εκτιμήσεις μελλοντικών σεισμών, προτού γίνουν, και μόνο όταν είναι απολύτως αναγκαίο».